

REDUIR EL COST... O PATENTAR LA INJUSTÍCIA

JOSÉ ANTONIO LOBO

Espanya

El 25 de novembre de 1997 Sud-àfrica va promulgar una llei que permetia la circulació dels equivalents genèrics dels medicaments patentats per les grans empreses farmacèutiques. La raó era abaratir els preus dels medicaments necessaris per afrontar malalties que, com és el cas de la SIDA, fan estralls en aquest país, ja que els preus dels medicaments patentats queden fora de l'abast del poder adquisitiu de la majoria dels sud-africans.

Per citar només uns exemples de les diferències entre els medicaments genèrics i els patentats, la mefloquina, que es ven patentada a 37 dòlars als Estats Units, pot vendre's, quan no està sobre carregada pel pagament de la patent, a 4 dòlars, i el preu de l'AZT, tractament contra la SIDA, passa de 239 dòlars a 48 dòlars.

Davant d'aquestes dades sorgeix la pregunta de per què es dona aquesta diferència en els preus. La resposta és que es tracta d'una conseqüència de l'actual model econòmic, en el qual el valor d'un producte depèn més del coneixement incorporat, del qual són expressió les patents, que dels factors tradicionals de la producció: cost de les matèries primeres, de la mà d'obra, etc.

Davant aquesta llei la Indústria Farmacèutica Sud-africana, lògicament (segons la lògica del mercat, naturalment), va posar el crit al cel i va presentar una denúncia contra aquesta llei. El judici per dirimir aquest litigi entre el Govern de Sud-àfrica i la Indústria Farmacèutica anava a fer-se el passat 18 d'abril de 2001, però, finalment, *la denúncia va ser retirada i la llei pot ser aplicada*, beneficiant-se amb això els malalts de SIDA i d'altres malalties que pateixen els pobres i que, podent ser curades o alleugerides, deixaven de ser-ho per no tenir la possibilitat d'accedir als medicaments corresponents.

Aquell dia 18, unes setanta persones, en bona part vinculades a la Xarxa Àfrica-Europa, Fe i Justícia (AEFJN), convocades per Intermón-Oxfam, ens vam manifestar davant de la seu d'una de l'empreses implicades en el conflicte, la Glaxo, ubicada a Tres Cantos, Madrid. La premsa va ser-hi present, a la qual

s'havia convocat amb l'objectiu de deixar constància del sentit de la protesta i del que es demanava a les empreses farmacèutiques. La retirada de la denúncia va ser recollida pel Director de Comunicació de la Glaxo, que va sortir a escoltar la reivindicació dels manifestants.

Aquest gest no fou ni el primer ni l'únic, ja que estava precedit d'una campanya prèvia a favor d'una llei que afavoria els pobres, portada pels implicats en la manifestació i altres organitzacions, com Metges sense Fronteres, que va promoure una campanya en aquest sentit a través d'Internet.

Al costat de l'alegria que ens produeix aquesta espècie de nova victòria de «David sobre Goliat» —ja que tots som conscients de l'enorme poder que tenen les multinacionals—, la campanya i el seu resultat ens portava a una doble reflexió. *Primera, la causa de la lluita contra les injustícies i a favor de l'alliberament dels pobres no està perduda i la unió entre tots els que hi creiem és també un poder, que és possible usar al seu servei. I, segona, que aquest conflicte no és un fet aïllat, sinó que és exponent i símptoma d'un altre conflicte més profund i global: el que enfronta a una minoria de poderosos que, amb la llei al seu favor, intenten mantenir i fins i tot incrementar els seus privilegis, encara que sigui a costa de la vida dels pobres que són la majoria a nivell mundial.*

Aquestes reflexions ens semblen procedents, primer perquè posen de relleu que *la lluita no ha acabat*, ja que en la causa de la justícia i de l'alliberament dels pobres queda molt camí per recórrer i, segon, que el triomf d'aquesta causa no és fàcil, ni sembla pròxim a aconseguir-se, però és possible. Aquesta veritat es converteix especialment en certa per als cristians que seguim a Jesús i prosseguim la seva Causa, que va ser i continua sent la Causa dels pobres, contra la injustícia i la mateixa mort.

Per recollir informació sobre aquest tema: www.msf.es

